

جاده ابریشم یا جاده حبشیش؟

حاکمیت تدریجی بازار آزاد در جمهوریهای آسیای میانه موجب شده است که حمل و نقل کالا در جاده‌های این جمهوریها آسانتر و پرحجم‌تر شود. دست‌اندرکاران مواد مخدر نیز که هیچ فرصتی را برای رساندن کالای خود به بازار مصرف از دست نمی‌دهند با دقت گشایشی را که در بازرگانی کشورهای آسیای میانه بوقوع پیوسته است زیر نظر دارند. هفته گذشته مقامات کنترل مواد مخدر سازمان ملل به ازبکستان دعوت شدند تا شاهد سوزاندن ۱۴ تن حبشیش که از افغانستان حمل و از ازبکستان عبور داده می‌شد باشند. این محموله قرار بود به اروپا و امریکا حمل شود و به فروش برسد. روی بسته‌های حبشیش که قرار بود به بلژیک حمل شود جمله «سس مخصوص سالاد فرانسوی» نوشته شده بود. این محوله ۶۵۰ میلیون دلار ارزش داشت.

مقامات ازبک می‌گویند که در دو سال گذشته موفق شده‌اند انواع مواد مخدر از قبیل هروئین، تریاک و مخدرهای مصنوعی را که از کشورشان عبور داده می‌شد کشف و ضبط کنند. جورجیو جاکوملی رئیس برنامه کنترل مواد مخدر سازمان ملل به چهار کشور ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان و ترکمنستان سفر کرده است تا این کشورها را برای مبارزه با داد و ستد مواد مخدر یاری دهد. در ازبکستان او در ملاقاتی با اسلام کریم اف موافقت کرد برای بهبود وضع کنترل مواد مخدر از جمله ساختن لابراتوارها و آموزش پرسنل پانصد هزار دلار در اختیار این کشور قرار دهد.

با اینهمه جاکوملی معتقد است که شیوه‌های کنترل مواد مخدر به هر میزان که بهبود پیدا کند باز هم متوقف ساختن ترافیک مواد مخدر غیر ممکن است. شاید مأموران مبارزه با مواد مخدر در مسیر جاده ابریشم موفق شوند تنها ۱۰ درصد از این مواد را در طول جاده کشف کنند.

تغییر معبر قاچاق مواد مخدر نگرانی عمده اینست که سود بالای ناشی از فروش مواد مخدری که از جاده

ابریشم عبور داده می‌شود گروه‌های جنایتکار را که اکثرآ در روسیه مستقرند متوجه سهولت حمل و نقل مواد مخدر در این جاده کند و اعمال غیرقانونی آن‌ها را افزایش بدهد. بسیاری از جمهوریهای آسیای میانه با افغانستان که یکی از بزرگترین صادرکنندگان حبشیش، تریاک و هروئین است دارای مرزهای مشترک هستند و همین امر قاچاقچیان را برای جایگزین کردن جاده ابریشم بجای راه سنتی عبور دادن مواد مخدر از ایران و ترکیه دچار وسوسه کرده است، به عقیده آقای جاکوملی دلایل تغییر مسیر معبر مواد مخدر، بهبود شیوه‌های کنترل و مبارزه‌ایست که در ایران و ترکیه علیه قاچاقچیان اعمال می‌شود.

از این گذشته کشورهای آسیای میانه خود نیز ظرفیت و توانایی تولید این مواد را دارند. قزاقستان دارای ۱۵۰ هزار

جاده‌های پاکستان معبری مناسب برای ترافیک مواد مخدر تولید شده در افغانستان بود، مردمی که در مسیر جریان این حمل و نقل بودند از اثرات آن مصون نماندند بطوریکه امروز پاکستان دارای سه میلیون معتاد است، تایلند و برمه نیز که جزو کشورهای تولیدکننده و صادرکننده مواد مخدر به شمار می‌روند از این بلا، یعنی اعتیاد مردمشان به این مواد، مصون نمانده‌اند. امروز ازبکها امیدشان به باز یافتن اعتبار گذشته و احیای جاده ابریشم بعنوان معبری با اهمیت در تجارت آسیا و اروپا است و از اینکه این جاده به مواد مخدر آلوده شده است بشدت رنج می‌برد.

ماخذ: اکونومیست ۳ ژوئن ۱۹۹۲ برگردان از: سرویس ترجمه گزارش،

